

Fylgiskjal II.**Samþykkt nr. 168, um aukna atvinnu og vernd gegn atvinnuleysi.**

Allsherjarþing Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, sem kom saman til 75. þingsetu sinnar í Genf 1. júní 1988 eftir kvaðningu stjórnarnefndar alþjóðavinnuálastofnunarinnar, leggur áherslu á mikilvægi vinnu og arðbæra atvinnustarfsemi í sérhverju þjóðfélagi, ekki aðeins vegna þeirra verðmæta sem hún skapar fyrir samfélagið, heldur einnig vegna þeirra tekna sem hún færir launafólki, þess félagslega mikilvægis sem hún hefur fyrir það og þeirrar sjálfsvirðingar sem hún veitir því, og

minnist alþjóðlegra staðla á sviði atvinnu og verndar gegn atvinnuleysi (Samþykktar og Tillögu um ráðstafanir gegn atvinnuleysi frá 1934, Tillögu um aðgerðir gegn atvinnuleysi (ungs fólks) frá 1935, Tillögu um tekjutryggingu frá 1944, Samþykktar um lágmark félagslegs öryggis frá 1952, Samþykktar og Tillögu um stefnu í atvinnuárum frá 1964, Samþykktar og Tillögu um starfsfræðslu og starfsþjálfun sem þætti í þróun vinnuafis frá 1975, Samþykktar og Tillögu um stjórn vinnuárum: hlutverk, starfsemi og skipulag frá 1978 og Tillögu um stefnu í atvinnuárum (viðbótarákvæða) frá 1984), og

tekur tillit til viðtæks atvinnuleysis og lítillar atvinnu sem þekkist í ýmsum löndum á öllum þróunarstigum víða um heim, einkum vanda ungs fólks sem er að leita eftir vinnu í fyrsta skipti, og

tekur tillit til þess að síðan framangreind skjöl um vernd gegn atvinnuleysi voru samþykkt hefur orðið veruleg þróun í lagasetningu og framkvæmd margra aðildarþjóða, sem gerir nauðsynlega endurskoðun núverandi staðla, einkum Samþykktar um ráðstafanir gegn atvinnuleysi frá 1934, og samþykkt nýrra alþjóðlegra staðla um uppbyggingu fullrar og arðbærrar atvinnu, sem mönnum er frjálst að velja sér, með öllum viðeigandi ráðum, þ.m.t. almannatryggingum, og

gefur gaum að því að ákvæðin um atvinnuleysisbætur í Samþykkt um lágmark félagslegs öryggis frá 1952 mæla fyrir um tryggingarvernd sem þegar hefur náðst með flestum núgildandi bótakerfum í iðnríkjunum, en hærri staðlar hafa ekki siglt í kjölfarið, ólíkt því sem segja má um staðla í öðrum bótakerfum, og viðkomandi staðlar geta enn orðið markmið þróunarþjóða, sem hafa aðstöðu til að koma á fót kerfi atvinnuleysisbóta, og

viðurkennir að stefna stjórnvalda, sem leiðir til stöðugrar og viðvarandi efnahagsþróunar án verðbólgu, og sveigjanleg viðbrögð við breytingum, svo og til myndunar og uppbyggingar allra tegunda arðbærrar atvinnu, sem menn geta valið sér af frjálsum vilja, þ.m.t. lítil fyrirtæki, samvinnufyrirtæki, einyrkjarekstur og atvinnuuppbygging á afmörkuðum stöðum, jafnvel með því að verja þeim fjármunum sem nú er eingöngu varið til hjálparstarfa, til aðgerða sem stuðla að atvinnuuppbyggingu, einkum starfsráðgjafar, þjálfunar og endurhæfingar, veita besta vernd fyrir slæmum afleiðingum óviðráðanlegs atvinnuleysis, en óviðráðanlegt atvinnuleysi er þó fyrir hendi og því er mikilvægt að tryggja að almannatryggingakerfi veiti þeim sem eru atvinnulausir gegn vilja sínum aðstoð við að fá atvinnu og efnahagslegan stuðning, og

þar eð þingið hefur samþykkt tiltekna ábendingar varðandi atvinnuuppbyggingu og almannatryggingar, sem er fimmta mál á dagskrá þessa þings, einkum í þeim tilgangi að endurskoða Samþykkt um ráðstafanir gegn atvinnuleysi frá 1934, og

þar eð þingið hefur ákveðið að þessar ábendingar skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar; gerir þingið í dag, 21. júní 1988, eftirfarandi samþykkt sem nefna má Samþykkt um aukna atvinnu og vernd gegn atvinnuleysi, 1988:

I. Almenn ákvæði.

1. gr.

Í þessari samþykkt tákna hugtakið:

- a. „löggjöf“ allar reglur um almannatryggingar, auk laga og reglugerða;
- b. „mælt fyrir um“ það sem kveðið er á um í landslögum eða gert í krafti þeirra.

2. gr.

Sérhvert aðildarríki skal gera viðeigandi ráðstafanir til að samhæfa atvinnumálastefnu sína og kerfi sitt til verndar gegn atvinnuleysi. Í því skyni skal það leitast við að tryggja að kerfi þess til verndar gegn atvinnuleysi, og einkum aðferðir við úthlutun atvinnuleysisbóta, stuðli að uppbyggingu fullrar og arðbærrar vinnu að eigin vali, en dragi ekki úr atvinnurekendum að bjóða arðbæra atvinnu og launafólki að leita eftir henni.

3. gr.

Ákvæðum þessarar samþykktar skal framfylgt í samráði og samvinnu við samtök atvinnurekenda og launafólks samkvæmt venju í hverju landi.

4. gr.

1. Sérhvert aðildarríki sem fullgildir þessa samþykkt getur, með því að láta yfirlýsingu þar að lútandi fylgja fullgildingu sinni, undanskilið ákvæði VII. kafla varðandi þær skyldur sem það tekur sér á herðar með fullgildingu sinni.

2. Sérhvert aðildarríki sem hefur birt yfirlýsingu samkvæmt 1. tölul. hér að framan getur dregið hana til baka hvenær sem er með annarri yfirlýsingu.

5. gr.

1. Sérhverju aðildarríki er heimilt, með yfirlýsingu sem fylgir fullgildingu, að færa sér í nyt mest tvær af bráðabirgðaundanþágum þeim sem tilgreindar eru í 10. gr., 4. tölul., 11. gr., 3. tölul., 15. gr., 2. tölul., 18. gr., 2. tölul., 19. gr., 4. tölul., 23. gr., 2. tölul., 24. gr., 2. tölul., og 25. gr., 2. tölul. Í yfirlýsingunni skulu koma fram þær ástæður sem réttlæta slíkar undanþágur.

2. Þrátt fyrir ákvæði 1. tölul. hér að framan getur aðildarríki, ef það telur þörf á því til verndar almannatryggingakerfi sínu, fært sér í nyt, með yfirlýsingu sem fylgir fullgildningu þess, bráðabirgðaundanþágur sem tilgreindar eru í 10. gr., 4. tölul., 11. gr., 3. tölul., 15. gr., 2. tölul., 18. gr., 2. tölul., 19. gr., 4. tölul., 23. gr., 2. tölul., 24. gr., 2. tölul., og 25. gr., 2. tölul. Í yfirlýsingunni skulu koma fram þær ástæður sem réttlæta slíkar undanþágur.

3. Sérhvert aðildarríki sem hefur birt yfirlýsingu samkvæmt 1. eða 2. tölul. skal í skýrslum sínum um framkvæmd þessarar samþykktar, sem sendar eru samkvæmt ákvæðum 22. gr. stofnskrár Alþjóðavinnuárástofnunarinnar, fjalla um sérhverja undanþágu sem það færir sér í nyt:

- a. að ástæðurnar fyrir þessari ósk séu viðvarandi; eða
- b. að það afsali sér rétti til að færa sér viðkomandi undanþágu í nyt frá tilteknum degi.

4. Sérhvert aðildarríki sem hefur birt yfirlýsingu samkvæmt 1. eða 2. tölul. skal, eftir því sem við á hvað varðar efni slíkrar yfirlýsingar og aðstæður leyfa:

- a. bæta tilfallandi tímabundið atvinnuleysi;
- b. fjölga þeim sem njóta verndar;
- c. hækka bótaupphæð;
- d. stytta biðtíma;
- e. lengja bótagreiðslutímann;
- f. miða lögboðin almannatryggingakerfi við aðstæður þeirra sem hafa hlutavinnu;

- g. leitast við að tryggja þeim mönnum sem njóta atvinnuleysisbóta læknishjálp, svo og þeim sem eru á framfæri þeirra;
- h. leitast við að tryggja að tekið verði tillit til þeirra tímabila sem slíkar bætur eru greiddar varðandi öflun réttar til almannatryggingabóta og, þar sem við á, við útreikning örorku-, ellilífeyris- og eftirlifendabóta.

6. gr.

1. Sérhvert aðildarríki skal tryggja að allir hinir tryggðu hafi jafnan rétt, án mismununar vegna kynþáttar, litarháttar, kynferðis, trúarbragða, stjórnmalaskoðana, þjóðernislegs uppruna, þjóðernis, menningarlegs eða félagslegs uppruna, fötlunar eða aldurs.

2. Ákvæði 1. tölul. skulu ekki koma í veg fyrir að gerðar séu sérstakar ráðstafanir sem helgast af aðstæðum tiltekinna hópa samkvæmt kerfum sem tilgreind eru í 12. gr., 2. tölul., eða er ætlað að mæta sérstökum þörfum þeirra hópa manna sem eiga við sérstök vandkvæði að glíma á vinnumarkaðnum, einkum þeirra hópa sem standa höllum fæti, eða að tvö ríki eða fleiri geri með sér samning um atvinnuleysisbætur sem miðast við gagnkvæman rétt.

II. Uppbygging arðbærrar atvinnustarfsemi.

7. gr.

Sérhvert aðildarríki skal lýsa sem forgangsverkefni þeirri stefnu sinni að stuðla að fullri og arðbærri atvinnu að frjálsum vali með öllum tiltækum ráðum, þ.m.t. almannatryggingum, svo sem vinnumiðlun, starfsþjálfun og starfsráðgjöf.

8. gr.

1. Sérhvert aðildarríki skal leitast við að stofna til, eftir því sem landslög og venjur leyfa, sérstakra áætlana í því skyni að fjölga atvinnutækifærum og veita aðstoð við útvegum atvinnu, svo og að stuðla að arðbærri atvinnu að eigin vali fyrir tiltekna hópa, sem standa höllum fæti eða líklegt er að eigi í erfiðleikum með að fá varanlega vinnu, svo sem konur, ungt fólk, fatlaðir, eldra fólk, þeir sem hafa verið atvinnulausir lengi, farandverkamenn sem dvelja löglega í landinu og launafólk sem skipulagsbreytingar hafa bitnað á.

2. Sérhvert aðildarríki skal tilgreina, í hvaða skýrslum sínum skv. 22. gr. stofnskrár Alþjóðavinnuáætlunarinnar, fyrir hvaða hópa það skuldbindur sig til að stuðla að atvinnuáætlunum.

3. Sérhvert aðildarríki skal leitast við smám saman að stuðla að arðbærri atvinnu handa fleiri hópum en gert var ráð fyrir í upphaflegri áætlun.

9. gr.

Þær ráðstafanir sem gert er ráð fyrir í þessum kafla skulu miðast við Samþykkt og Tillögu um starfsfræðslu og starfsþjálfun sem þætti í þróun vinnuafns frá 1975 og Tillögu um atvinnuáætlun (viðbótarákvæði) frá 1984.

III. Gildissvið.

10. gr.

1. Þau tilvik sem þessi samþykkt nær til eru, við aðstæður sem skilgreindar eru í landslögum, algert atvinnuleysi, sem lýst er sem tekjutapi vegna vangetu til að fá atvinnu við hæfi, þannig að tekið sé fullt tillit til ákvæða 21. gr., 2. tölul., ef um er að ræða vinnufæran mann sem er reiðubúinn til að hefja störf og er að leita sér að atvinnu.

2. Sérhvert aðildarríki skal leitast við að stuðla að því að vernd þessarar samþykktar nái, við aðstæður sem mælt er fyrir um, einnig til eftirfarandi tilvika:

- a. tekjutaps vegna atvinnuleysis að hluta sem lýst er sem tímabundnum samdrætti á eðlilegum eða lögbundnum vinnutíma; og

b. tekjuleysis eða lægri tekna vegna tímabundinnar niðurfellingar vinnu, án nokkurs rofs á sambandi atvinnurekanda og starfsmanns, og þá helst af efnahagslegum eða tæknilegum toga, vegna skipulagsbreytinga og þess háttar.

3. Sérhvert aðildarríki skal auk þess leitast við að greiða bætur mönnum í hlutastarfi sem eru að leita sér að fullri atvinnu. Samanlögð upphæð bóta og tekna af hlutastarfi má vera slík að það hvetji viðkomandi til að leita sér að fullri vinnu.

4. Þar sem í gildi er yfirlýsing sem gerð er samkvæmt ákvæðum 5. gr. má fresta framkvæmd 2. og 3. tölul. hér að framan.

IV. Þeir sem njóta verndar.

11. gr.

1. Þeir sem njóta verndar skulu vera í þeim hópum launafólks sem mælt er fyrir um og skal hlutfall þess eigi vera minna en 85% af öllu launafólki, þ.m.t. opinberir starfsmenn og nemar.

2. Þrátt fyrir ákvæði 1. tölul. hér að framan má undanskilja vernd opinbera starfsmenn sem hafa tryggja atvinnu allt til venjulegs eftirlaunaaldurs sem tryggt er með landslögum eða reglugerðum.

3. Þar sem í gildi er yfirlýsing sem gerð er samkvæmt ákvæðum 5. gr. skulu njóta verndar:

- a. það launafólk sem mælt er fyrir um, þó ekki lægra hlutfall en 50% alls launafólks; eða
- b. þar sem það á sérstaklega við vegna þróunarstigs, það launafólk sem mælt er fyrir um, þó ekki lægra hlutfall en 50% alls launafólks í iðnfyrirtækjum sem hafa 20 eða fleiri starfsmenn í vinnu.

V. Tegund verndar.

12. gr.

1. Ef ekki eru ákvæði um annað í þessari samþykkt getur sérhvert aðildarríki ákveðið hvaða aðferð eða aðferðum það beitir til tryggingarverndar til þess að hrinda í framkvæmd ákvæðum samþykktarinnar, hvort sem það er gert með eða án framlags atvinnurekanda eða launþega eða með blöndu úr báðum kerfum.

2. Ef lög aðildarríkis vernda hins vegar alla þegna sem hafa ekki meira en tilteknar tekjur meðan ástand varir má takmarka bætur miðað við fjárhagsaðstæður bótaþega og fjölskyldu hans, samkvæmt ákvæðum 16. gr.

VI. Veittar bætur.

13. gr.

Miða má veittar bætur, sem greiddar eru hinum atvinnulausa reglulega, við það um hvers konar tryggingarvernd er að ræða.

14. gr.

Ef um algert atvinnuleysi er að ræða skulu bætur veittar í formi reglulegra greiðslna sem eru ákvarðaðar þannig að bótaþegi fái tímabundið meðan ástandið varir hluta af tekjum sínum en um leið sé forðast að draga úr mönnum að fá sér starf eða skapa sér atvinnu.

15. gr.

1. Ef um algert atvinnuleysi og tekjutap vegna tímabundinnar niðurfellingar vinnu er að ræða án þess að nokkurt rof verði á sambandi atvinnurekanda og starfsmanns, ef gert er ráð fyrir bóttum í slíkum tilvikum, skal greiða reglulegar bætur og skulu þær reiknaðar þannig:

- a. þar sem slíkar bætur eru byggðar á framlagi hins tryggða eða framlagi fyrir hans hönd eða byggðar á fyrri tekjum hans skulu þær nema a.m.k. 50% af fyrri tekjum, en heimilt er að

ákveða hámark bóta eða þeirra tekna sem miðað er við, en þær má t.d. miða við laun faglærðs starfsmanns eða meðallaun launafólks í viðkomandi héraði;

- b. ef slíkar bætur eru ekki byggðar á framlögum eða fyrri tekjum skal ákveða að þær verði a.m.k. 50% af lögboðnum lágmarkslaunum eða launum venjulegs launamanns eða nægilega háar til þess að afla mönnum brýnustu lífsnauðsynja, hvort sem nemur hærri upphæð.

2. Þar sem í gildi er yfirlýsing samkvæmt ákvæðum 5. gr. skal bótaupphæðin nema –

- a. a.m.k. 45% af fyrri tekjum; eða
b. a.m.k. 45% af lögboðnum lágmarkslaunum eða launum venjulegs launamanns, en þó ekki minna en nægir til að afla mönnum brýnustu lífsnauðsynja.

3. Þeim hlutfallstölum sem tilgreindar eru í 1. og 2. tölul. má ná með því að bera saman reglulegar nettógreiðslur, að frádregnum sköttum og framlögum, annars vegar við nettótekjur að frádregnum sköttum og framlögum hins vegar.

16. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 15. gr. má ákveða bætur þær sem veittar eru umfram fyrsta tímabilið, sem tilgreint er í 19. gr. 2. tölul. a, svo og bætur sem aðildarríki greiðir skv. 12. gr. 2. tölul., eftir að tillit hefur verið tekið til annarra tekjuöflunarleiða bótaþega og fjölskyldu hans, umfram tiltekið mark, í samræmi við áður ákveðna launatöflu. Í öllu falli skulu slíkar bætur, ásamt öðrum bótum sem þeir kunna að eiga rétt á, tryggja þeim heilbrigt og hæfilegt lífsviðurværi í samræmi við það sem tíðkast í landinu.

17. gr.

1. Þar sem löggjöf aðildarríkis setur þau skilyrði að atvinnuleysisbætur séu ekki greiddar fyrir en að loknu réttþæfingarskeiði skal slíkur tími ekki vera lengri en svo að með því sé komið í veg fyrir misnotkun.

2. Sérhvert aðildarríki skal leitast við að aðhæfa réttþæfingarskeiðið atvinnuaðstæðum þeirra sem vinna árstíðabundin störf.

18. gr.

1. Ef í löggjöf aðildarríkis eru ákvæði þess efnis að greiðsla bóta við algert atvinnuleysi skuli ekki hefjast fyrir en að loknum biðtíma skal slíkur biðtími ekki vera lengri en sjö dagar.

2. Þar sem í gildi er yfirlýsing samkvæmt ákvæðum 5. gr. skal biðtíminn ekki vera lengri en tíu dagar.

3. Þegar um er að ræða þá sem vinna árstíðabundin störf má miða biðtímann, sem tilgreindur er í 1. tölul., við atvinnuaðstæður þeirra.

19. gr.

1. Bætur þær sem greiddar eru þegar um er að ræða algert atvinnuleysi og tekjutap vegna tímabundinnar niðurfellingar vinnu án nokkurs rofs á sambandi atvinnurekanda og starfsmanns skulu greiddar á meðan slíkt ástand varir.

2. Ef atvinnuleysi er hins vegar algert:

- a. má takmarka fyrsta greiðslutímabil bóta, sem tilgreindar eru í 15. gr., við 26 vikur í hverju tilviki atvinnuleysis eða við 39 vikur á hverju 24 mánaða tímabili;
b. ef atvinnuleysi varir lengur en þetta fyrsta greiðslutímabil bóta má miða bótatímann við tiltekið tímabil og skulu bæturnar miðast við aðstæður bótaþega og fjölskyldu hans, samkvæmt ákvæðum 16. gr.

3. Ef í löggjöf aðildarríkis eru ákvæði um að lengd fyrsta greiðslutímabils bóta, sem tilgreint er í 15. gr., skuli vera háð lengd réttþæfingarskeiðsins skal meðallengd greiðslutíma bóta vera ákveðin a.m.k. 26 vikur.

4. Þar sem í gildi er yfirlýsing samkvæmt ákvæðum 5. gr. má takmarka greiðslutíma bóta við 13 vikur á hverju 12 mánaða tímabili eða við 13 vikur að meðaltali ef í landslögum eru ákvæði um að fyrsta greiðslutímabilið skuli vera háð lengd réttþæfingarskeiðsins.

5. Í þeim tilvikum sem gert er ráð fyrir í 2. tölul. b hér að framan skal sérhvertt aðildarríki leitast við að veita hlutadeigandi mönnum viðeigandi aðstoð til viðbótar í því skyni að gera þeim kleift að finna arðbæra atvinnu að eigin vali, og skal í því sambandi einkum beita þeim ráðstöfunum sem tilgreindar eru í II. kafla.

6. Greiðslutíma bóta til þeirra sem vinna árstíðabundin störf má miða við vinnuáðstæður þeirra, án þess að það rýri gildi ákvæða í 2. tölul. b hér að framan.

20. gr.

Greiðslu bóta, sem sá er nýtur tryggingaverndar hefði átt rétt á við atvinnuleysi að hluta eða algert atvinnuleysi eða vegna tekjutaps vegna tímabundinnar niðurfellingar vinnu án nokkurs rofs á sambandi atvinnurekanda og starfsmanns, má hafna, draga þær til baka, fella þær niður eða lækka að því marki sem mælt er fyrir um:

- a. þann tíma sem viðkomandi maður dvelur utan lögsagnarumdæmis aðildarríkisins;
- b. ef hlutadeigandi stjórnvald hefur komist að þeirri niðurstöðu að viðkomandi maður hafi af ásettu ráði stuðlað að uppsögn sinni úr vinnu;
- c. ef hlutadeigandi stjórnvald hefur komist að þeirri niðurstöðu að viðkomandi maður hafi hætt störfum af eigin vilja án tilefnis;
- d. ef viðkomandi maður hefur, meðan á vinnudeilu stendur, lagt niður vinnu til þess að taka þátt í vinnudeilu eða ef hann getur ekki stundað störf sín og það er bein afleiðing af vinnustöðvun af völdum nefndrar vinnudeilu;
- e. ef viðkomandi maður hefur reynt að fá eða fengið bætur með sviksamlegum hætti;
- f. ef viðkomandi maður hefur látið hjá líða, án eðlilegrar ástæðu, að nýta sér þau tækifæri sem honum gefast til að fá vinnu, starfsráðgjöf, þjálfun, endurhæfingu eða tilfærslu í viðeigandi starf;
- g. á meðan viðkomandi maður fær aðra tekjutryggingu samkvæmt ákvæðum laga viðkomandi aðildarríkis, að undanskildum fjölskyldubótum, svo fremi að sá hluti bóta sem felldur er niður sé ekki hærri en hinar bæturnar.

21. gr.

1. Bótagreiðslum, sem sá nýtur tryggingarverndar hefði átt rétt á við algert atvinnuleysi, má neita, draga þær til baka, fella niður eða takmarka að svo miklu leyti sem mælt er fyrir um, ef viðkomandi maður hafnar viðeigandi atvinnu.

2. Við mat á viðeigandi atvinnu skal einkum taka tillit til, við þær áðstæður sem mælt er fyrir um og að því marki sem viðeigandi er, aldurs hinna atvinnulausu, starfstíma þeirra í fyrria starfi, reynslu þeirra, hve lengi þeir hafa verið atvinnulausir, ástandið á vinnumarkaðnum, áhrif viðkomandi atvinnu á einka- og fjölskylduhagi þeirra og hvort atvinnan er fól sem bein afleiðing af vinnustöðvun af völdum yfirstandandi vinnudeilu.

22. gr.

Ef þeir sem njóta tryggingarverndar hafa fengið beint frá vinnuveitanda sínum eða frá einhverjum öðrum aðila samkvæmt landslögum eða reglugerðum eða kjarasamningum vegna uppsagnar án tilefnis af þeirra hálfu aukagreiðslu og megintilgangurinn með henni er að bæta þeim að nokkru leyti tekjutap vegna algers atvinnuleysi

- a. má fella niður atvinnuleysisbætur, sem viðkomandi menn hefðu átt rétt á, um þann tíma sem aukagreiðslan bætir tekjutapið; eða
- b. má lækka aukagreiðsluna vegna uppsagnar án tilefnis af völdum starfsmanns um upphæð sem nemur heildarupphæð atvinnuleysisbóta sem viðkomandi menn eiga rétt á í

sambærilegan tíma og þann sem aukagreiðslan bætir þeim tekjutapið, samkvæmt ákvörðum sérhvers aðildarríkis.

23. gr.

1. Sérhvert aðildarríki sem hefur í löggjöf sinni ákvæði um rétt til lækniþjónustu, sem er beint eða óbeint háð því að viðkomandi hafi atvinnu, skal leitast við að tryggja, við aðstæður sem mælt er fyrir um, að lækniþjónusta sé veitt bótaþegum atvinnuleysisbóta og þeim sem eru á framfæri þeirra.

2. Þar sem í gildi er yfirlýsing samkvæmt ákvæðum 5. gr. má fresta framkvæmd 1. tölul. hér að framan.

24. gr.

1. Sérhvert aðildarríki skal leitast við, við aðstæður sem mælt er fyrir um, að tryggja þeim sem fá atvinnuleysisbætur að sá tími sem þeim eru greiddar bætur verði hafður til hliðsjónar:

- við öflun réttar til og, þar sem við á, útreikning örorku-, ellilífeyris- og eftirlifendabóta, og
- við öflun réttar til lækniþjónustu og sjúkra-, fæðingar- og fjölskyldubóta að loknu atvinnuleysi, þegar í löggjöf viðkomandi aðildarríkis eru ákvæði um slíkar bætur sem gera þær beint eða óbeint háðar því að menn hafi atvinnu.

2. Þar sem í gildi er yfirlýsing samkvæmt ákvæðum 5. gr. má fresta framkvæmd 1. tölul. hér að framan.

25. gr.

1. Sérhvert aðildarríki skal tryggja að lögboðið almannatryggingakerfi, sem háð er því að menn hafi atvinnu, sé miðað við vinnuaðstæður þeirra sem vinna hlutastörf, nema vinnutími þeirra eða tekjur, við aðstæður sem mælt er fyrir um, séu óverulegar.

2. Þar sem í gildi er yfirlýsing samkvæmt ákvæðum 5. gr. má fresta framkvæmd 1. tölul. hér að framan.

VII. Sérákvæði um nýja umsækjendur um vinnu.

26. gr.

1. Aðildarríkin skulu taka tillit til þess að margir hópar manna leita eftir vinnu sem hafa aldrei verið eða eru ekki lengur viðurkenndir sem atvinnulausir eða tryggingakerfi til verndar atvinnulausum hafa aldrei náð til eða ná ekki lengur til. Þarafleiðandi skulu a.m.k. þrír af eftirtöldum hópum manna, sem leita eftir vinnu, fá félagslegar bætur með þeim skilyrðum og við þær aðstæður sem mælt er fyrir um:

- ungt fólk sem hefur lokið starfsþjálfun sinni;
- ungt fólk sem hefur lokið námi;
- ungt fólk sem hefur lokið herskyldu;
- þeir sem hafa varið tíma til að ala upp barn eða annast um mann sem er sjúkur, fatlaður eða aldraður;
- þeir sem misst hafa maka, ef þeir eiga ekki rétt á eftirlifendabótum;
- þeir sem eru fráskildir eða skildir að borði og sæng;
- fangar sem látnir hafa verið lausir;
- fulltíða fólk, þ.m.t. fatlaðir menn, sem lokið hefur æfingaskiði;
- farandverkamenn, þegar þeir snúa aftur til heimalands síns, að frádregnum þeim réttindum sem þeir hafa fengið samkvæmt lögum þess lands þar sem þeir störfuðu síðast;
- þeir sem ráku áður sjálfstæða atvinnustarfsemi.

2. Sérhvert aðildarríki skal tilgreina, í skýrslum sínum skv. 22. gr. stofnskrár Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, þá hópa manna úr 1. tölul. hér að framan sem það skuldbindur sig til að veita tryggingarvernd.

3. Sérhvert aðildarríki skal leitast við smám saman að stuðla að tryggingarvernd handa fleiri hópum en gert var ráð fyrir upphaflega.

VIII. Lagaleg, stjórnunarleg og fjárhagsleg ábyrgð.

27. gr.

1. Ef væntanlegum bótaþegum er neitað um greiðslu, hún er dregin til baka, felld niður eða bætur eru lækkaðar eða deilt er um bótaupphæð skulu þeir hafa rétt til að bera fram kvörtun við þann aðila sem stjórnar bótakerfinu og síðan að áfrýja máli sínu til sjálfstæðs aðila. Þeir skulu fá skriflegar upplýsingar um málsmeðferð, sem skal vera einföld og fljótvirk.

2. Við meðferð áfrýjunar skal kröfuhafa gert kleift, samkvæmt ákvæðum laga landsins og venja, að fá hæfan mann að eigin vali eða fulltrúa viðkomandi verkalýðsfélags eða fulltrúa samtaka bótaþega sér til aðstoðar eða til að vera málsvara sinn.

28. gr.

Sérhvert aðildarríki skal bera almenna ábyrgð á góðri stjórnun þeirra stofnana og þjónustuaðila sem falin er framkvæmd þessarar samþykktar.

29. gr.

1. Þegar stjórnunin er í höndum ráðuneytis, sem er ábyrgt gagnvart löggjafarþingi, skulu fulltrúar hinna tryggðu og atvinnurekenda eiga hlutdeild í henni sem ráðgefandi aðilar samkvæmt skilyrðum sem mælt er fyrir um.

2. Þegar stjórnunin er ekki í höndum ráðuneytis, sem er ábyrgt gagnvart löggjafarþingi:
- a. skulu fulltrúar hinna tryggðu taka þátt í henni sem ráðgefandi aðilar samkvæmt skilyrðum sem mælt er fyrir um;
 - b. í landslögum eða reglugerðum má einnig hafa ákvæði um þátttöku fulltrúa atvinnurekenda;
 - c. í landslögum eða reglugerðum má enn fremur hafa ákvæði um þátttöku fulltrúa opinberra stjórnvalda.

30. gr.

Í þeim tilvikum þegar ríkisvaldið eða almannatryggingakerfið veitir styrki til þess að tryggja atvinnu skulu aðildarríkin gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að tryggja að greiðslum sé aðeins varið til tilætlaðra nota og koma í veg fyrir svik eða misnotkun af hálfu þeirra sem fá slíkar greiðslur.

31. gr.

Þessi samþykkt er endurskoðun á Samþykkt um ráðstafanir gegn atvinnuleysi frá 1934.

32. gr.

Formlegar fullgildingar þessarar samþykktar skulu sendar forstjóra alþjóðavinnumála-skrifstofunnar til skrásetningar

33. gr.

1. Þessi samþykkt skal einungis bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar sem hafa látið forstjóran skrá fullgildingar sínar.

2. Hún gengur í gildi tólf mánuðum eftir að fullgildingar tveggja aðildarríkja hafa verið skráðar hjá forstjóranum.

3. Síðan gengur þessi samþykkt í gildi að því er snertir hvert aðildarríki tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skráð.

34. gr.

1. Aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa, getur sagt henni upp að liðnum tíu árum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkyningu um uppsögn skal senda forstjóra alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en ár er liðið frá skrásetningardegi hennar.

2. Sérhvert aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa en notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil, en síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að loknu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

35. gr.

1. Forstjóri alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóða-vinnu-málastofnunarinnar skráningu allra fullgildinga og uppsagna sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.

2. Þegar forstjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

36. gr.

Forstjóri alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar, skv. 102. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna, allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

37. gr.

Þegar stjórnarnefnd alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar kann að álíta það nauðsynlegt skal hún leggja fyrir allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins endurskoðun hennar allrar eða hluta hennar.

38. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt að öllu eða nokkru leyti, og sú samþykkt mælir ekki fyrir um á annan veg, þá skal:

- a. fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt *ipso jure* hafa í för með sér tafarlausa uppsögn þessarar samþykktar, þrátt fyrir ákvæði 34. gr. hér að framan, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma þegar það gerist;
- b. aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt eftir að hin nýja samþykkt hefur öðlast gildi.

2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru líður, halda gildi sínu hvað snertir form og efni í þeim aðildarríkjum sem hafa fullgilt hana en ekki hina nýju samþykkt.

39. gr.

Enskur og franskur texti þessarar samþykktar eru jafngildir.